

pagtede og drive Jorderne under selve Anstalten, og at det vilde være muligt for Anstalten ved sit eget aarlige Budget — altsaa efter Forhandling mellem den højtærede Justitsminister og kommende Finansudvalg — selv at opføre de nødvendige Lædebygninger og Vognremiser m. m., naar den Tid kom, at de samlede Jorder drevs under Anstalten. Udvalget har derimod ikke kunnet tiltræde den Plan, her er foreslaet, og som gaar ud paa, at der, for at Anstalten skulde overtage samtlige Jorder, skulde opføres en Aulsgaard, som vilde koste henved 90,000 Kr. Man mener, at Driften i det hele vil blive for dyr, og at det ikke er hensigtsmæssigt at ofre saa mange Penge paa en saadan Aulsgaard, da det Djemed, man søger at naa for Anstaltens Vedkommende, kan naas paa en billigere Maade. Da Udvalget blev klar over, at man ikke kunde tilraade Tinget at gaa ind paa denne Del af Forslaget, anmodede Udvalget Ministeren om at lade udarbejde et nyt Overflag med Hensyn til den Del af Forslaget, som berører Udvidelse og Forbedring af den paa Anstalten værende Økonomibygning og af Værkstedlokaler m. v. Den højtærede Justitsminister har tilstillet Udvalget et fornyet Overflag, der findes trykt som Bilag til Udvalgets Betænkning, og hvoraf det fremgaar, at den kalkulerede Udgift hertil vilde andrage en Sum af ca. 229,400 Kr. Men da denne Sum i det hele efter Udvalgets Formening var rundeligt kalkuleret, har Udvalget ment at burde tilraade Tinget at gaa til en Bevilling paa 200,000 Kr. Ved personlig Nærværelse paa Anstalten har Udvalget forvisset sig om, at Økonomibygningen i det hele taget ikke er tidsvarende. Dette gælder ikke blot Køkkenet og Basteriet; men ogsaa i Depot- og Værkstedlokaler ere Forholdene saa smaa og den hele Indretning saa forældet, at Anstalten ikke paa nogen Maade fyldestgør de Fordringer, der nu stilles til en saadan Anstalt, medmindre man gaar til en Ombygning, hvorved der kan tilvejebringes forskellige Udvidelser og anskaffes nyt Maskineri og nyt Inventar, hvortil der ogsaa i meget høj Grad trænges. Endvidere skal jeg gøre opmærksom paa, at paa Anstalten findes der kun 4 Værkstedlokaler, og da der er et stort Antal Haandværkere, der stadig ere Patienter paa Anstalten, er det højt beklageligt, at man kun har saa faa Lokaler til at beskæftige dem ved Haandværk. Disse 4 smaa Lokaler ere endvidere saa uheldigt beliggende, at man for at komme til det inderste skal passere alle de andre. Her trænges i høj Grad til en Udvidelse. Udvalget skal henlede Op-

mærksomheden paa, om det ikke vilde være praktisk, naar man kommer til en saadan Udvidelse, at indrette et Værksted for Sløjd, der maa siges, at være en nyttig og gavnlig Beskæftigelse, og som sikkert med Held vil kunne praktiseres ogsaa paa en saadan Anstalt. Endelig har Udvalget ikke noget imod, at der opføres et særligt Sigapel paa Anstaltens Kirkegaard, hvortil der ogsaa i høj Grad er Trang. Med Hensyn til Udførelsen af disse Arbejder, skal jeg paa Udvalgets Vegne anmode den højtærede Minister om at drage Omsorg for, at Arbejderne i saa stor Udstrækning som muligt blive udførte af Egnens Folk og for saa vidt Arbejderne egne sig til Licitation, at Licitation da maa finde Sted i den Udstrækning, som Forholdene i det hele taget tillade. Jeg skal, idet jeg anbefaler Udvalgets Indstilling og det Ændringsforslag til § 1, der findes i den afgivne Betænkning, oplyse, at man ikke blot ved Konference med den højtærede Minister, men ogsaa ved Forhandling med Ministeriets Arkitekt og Anstaltens Læge er kommen overens om, at det, som Udvalget her foreslaar, vil være af den Bestaffenhed, at Ministeren kan tage imod det og udføre Udvalgets Forslag, som det her foreligger, naar dets Indstilling vedtages. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslagets Vedtagelse med det af det samlede Udvalg stillede Ændringsforslag til § 1.

Justitsministeren (Nelleman):

Idet jeg i det hele taget kan henholde mig til den ærede Ordførers Bemærkninger, skal ogsaa jeg anbefale det høje Ting at vedtage Udvalgets Ændringsforslag, hvis Betydning jo nærmere er udvirket i det Bilag, der er føjet til Betænkningen og som indeholder det ændrede Overflag i Hovedsummerne, som lettest vil vise de Herrer, hvad det er, der er Tale om. Jeg er med Udvalget enig i, at de Arbejder, som der her er Spørgsmaal om, ere de mest paatrængende, og at det er Arbejder, om hvilke man vist med Føje kan sige, at de ere nødvendige, naar Anstalten skal være nogenlunde tidsvarende. Jeg skal gerne indrømme, at det at opføre en Aulsgaard for at skaffe Patienterne Beskæftigelse og Ophold paa den maaste er for dyrt i Forhold til den Trang, der kan være dertil. Det forholder sig, som den ærede Ordfører sagde, at Overtagelsen af hele Aulingen for Anstaltens Regning vil kunne finde Sted paa de aarlige Budgetter, naar man maatte finde det hensigtsmæssigt, og det er muligt, at det vil kunne betale sig. Med Hensyn til Arbejdets Udførelse skal jeg, saa vidt det staar til mig, drage Omsorg for, at der